

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

زمان پذیرش نهایی: ۱۴۰۰/۰۴/۱۵

شماره مجوز مجله: ۸۰۴۰۰

نقش کلاس درس معکوس در ارتقای یادگیری مستمر

مسعود نایبی^۱، سید محمد موسوی^۲، یوسف قراچه^۳

۱-کارشناسی عمران دانشگاه آزاد اسلامی واحد کازرون

۲-کارشناسی مهندسی برق دانشگاه آزاد اسلامی واحد کازرون

۳-کارشناسی مهندسی کامپیوتر گرایش نرم افزار دانشگاه پیام نور نورآباد ممسنی

amir.nayebi70@yahoo.com

چکیده

یادگیری مستمر یکی از ارکان اساسی توسعه فردی و سازمانی است که به دنبال بهبود مداوم دانش و مهارت‌ها در طول زمان می‌باشد. یکی از ابزارهای موثر برای تسهیل این فرآیند، نقش کلاس درس معکوس است. در یادگیری مستمر، اغلب با چالش‌هایی همچون حفظ دانش، فراموشی محتواها و کاستی در اعتبار مهارت‌ها روبرو هستیم. معمولاً درس‌های معکوس، به معنای ارائه محتواها و تمرینات بر اساس نیازهای شخصی فرد، به دلیل فعالیت‌های تعاملی و تنوع در روش‌های آموزش، به عنوان یک راه حل موثر برای این چالش‌ها شناخته می‌شوند. نقش کلاس درس معکوس به عنوان یک رویکرد جدید در یادگیری، اهمیت و ضرورت خود را اثبات کرده است. این رویکرد امکان فراهم کردن تجربیات یادگیری شخصی و انعطاف پذیری در فرآیند آموزش را فراهم می‌کند. همچنین، با توجه به تطور فناوری و نیازهای متغیر جامعه، تلاش برای تطبیق سیستم‌های آموزشی با این تحولات امری اساسی است که نقش کلاس درس معکوس می‌تواند در آن نقش کلیدی ایفا کند. در این مقاله، ما به بررسی نقش کلاس درس معکوس پرداخته و تأثیرات مثبت آن بر یادگیری مستمر را بررسی می‌کنیم.

واژه‌های کلیدی: کلاس درس معکوس، یادگیری مستمر، معلم، آموزش، یادگیری.

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

مقدمه

در دنیای امروز که سرعت تغییرات روزافزون است، نیاز به یادگیری مستمر بیش از هر زمان دیگری احساس می‌شود. کلاس درس معکوس به عنوان روشی نوین در آموزش، می‌تواند نقشی کلیدی در ارتقای یادگیری مستمر ایفا کند. با وجود مزایای بسیاری که آموزش سنتی دارد، اما این روش در پاسخگویی به نیازهای یادگیری در دنیای امروز ناکافی است. از جمله چالش‌های آموزش سنتی می‌توان به عدم انعطاف‌پذیری، تمرکز بر تدریس به جای یادگیری و عدم توجه به تفاوت‌های فردی دانش‌آموزان اشاره کرد. یکی از رویکردهای اعمال شده در سال‌های اخیر منجر به یادگیری موثر و توسعه سطوح بالا تفکر در فراگیران شده است؛ رویکرد یادگیری معکوس یا رویکرد کلاس درس معکوس است. دستورالعمل معکوس که به آن کلاس درس معکوس، یادگیری معکوس و کلاس درس معکوس نیز گفته می‌شود، یک الگوی یادگیری است که در آن روش سنتی سخنرانی و نحوه انجام تکالیف یادگیرندگان تغییر می‌کند (آرنولد گارزا، ۲۰۱۴؛ ۱۱).

رویکرد کلاس معکوس را می‌توان اینگونه توصیف کرد: «آنچه به طور سنتی در کلاس انجام می‌شد و اکنون خارج از کلاس است و بالعکس» (لاگ و همکاران، ۲۰۰۰؛ ۳۲). مدل تدریس کلاس معکوس به صورت محاوره‌ای به عنوان مدلی تعریف می‌شود که در آن فعالیت‌ها به طور سنتی توسط یادگیرندگان خارج از کلاس انجام می‌شود (مثلاً تمرین حل مسئله) در جلسه به کلاس درس منتقل می‌شود، در حالی که آنچه به طور سنتی در کلاس انجام می‌شود (مثلاً توضیح، اطلاعات) آموزش (انتقال) در خارج و قبل از کلاس انجام می‌شود (لگ و سائل، ۲۰۱۹؛ ۱۰۹). رویکرد یادگیری معکوس یک رویکرد آموزشی مبتنی بر فناوری است که از دو جزء تشکیل شده است:

۱- یادگیری کامپیوتر محور انفرادی و مستقیم

۲- خارج از کلاس با ارائه ویدئویی و فعالیت‌های تعاملی در کلاس درس (بیشاپ و ورلینبرگ، ۲۰۱۳؛ ۳۴).

به طور خاص، این تعریف بر لزوم استفاده از فیلم‌های آموزشی در یادگیری غیر کلاسی تأکید می‌کند. با این حال، گزارش‌هایی مبنی بر استفاده از رسانه‌های غیر ویدئویی در رویکرد کلاس معکوس، مانند استفاده از فایل‌های ارائه وجود دارد. کتاب‌های الکترونیکی و حتی کتاب‌های کاغذی از طریق روش یادگیری معکوس، فراگیران قبل از شروع کلاس به محتوایی در قالب فیلم‌های آموزشی دسترسی دارند و وقتی به کلاس می‌روند، به جای اینکه شنونده منفعل باشند، در کارگاه‌ها استفاده می‌کنند (بویر، ۲۰۱۳؛ ۲۸).

برای سال‌های متمادی، روان‌شناسان و مربیان نشان داده‌اند که آموزش هدف‌محور نقش کلیدی در یادگیری یادگیرندگان دارد (واله و همکاران، ۲۰۰۳؛ ۸۰). جهت‌گیری هدف به عنوان مقصدی تعریف می‌شود که افراد در آن پیشرفت خود را دنبال می‌کنند (روبکن، ۲۰۰۷؛ ۶۵). جهت‌گیری هدف اشاره به نتیجه موفقیت‌آسایی دارد که یک فرد برای آن تلاش می‌کند، که انگیزه مشارکت در یک کار یادگیری را ایجاد می‌کند (هونیکه و همکاران، ۲۰۲۰؛ ۷۰۰).

جهت‌گیری هدف یک الگوی سازمان یافته از ایده‌ها، آموزه‌ها و احساسات است که هدف رفتاری فرد را ایجاد می‌کند و او را به موقعیت‌هایی که در آن از یک الگوی رفتاری خاص پیروی می‌شود علاقه‌مندتر می‌نماید. متخصصان در جهت‌گیری هدف تمایل دارند بین اهداف تسلط و اهداف عملکردی تفاوت قائل می‌شوند (دوک، ۲۰۰۰؛ ۴۹). آنها بر این باور بودند که وقتی فردی اهداف تسلط را دنبال می‌کند، می‌خواهد کفایت خود را با کسب دانش و مهارت‌های جدید گسترش دهد. بنابراین تلاش خود را گامی موثر در جهت رسیدن به اهداف و درس گرفتن از اشتباهات خود را جزئی از یادگیری خواهد دانست (بوفارد و کاچر، ۲۰۰۳؛ ۲۱).

این افراد برای تسلط بر وظایف، غلبه بر چالش‌ها و افزایش سطح شایستگی خود تلاش می‌کنند. در مقابل، یادگیرندگانی که اهداف عملکردی را دنبال می‌کنند، احتمالاً مهارت‌های خود را نشان می‌دهند و نگرش منفی نسبت به تلاش‌های جدید دارند.

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

آنها در نهایت تلاش می کنند تا به نمره خوب یا رضایت سایر افراد مهم در زندگی خود مانند معلمان یا والدین خود دست یابند(شانک، پینتریچ و میس، ۲۰۰۸؛ ۱۸۷)

برخی اهداف کارکردی را به دو گروه گرایش به انجام و اجتناب از شکست تقسیم بندی کرده اند(پلنتی و همکاران، ۲۰۱۲؛ ۸). یادگیرندگان یا می خواهند مهارت ها و شایستگی های خود را نشان دهند یا سعی می کنند این شایستگی ها را در مقایسه با دیگران نشان ندهند. افراد عملکرد گرا خود را ماهر و قادر به رقابت با دیگران برای نشان دادن توانایی های خود می دانند. اما آن دسته از افرادی که از عملکرد اجتناب می کنند، خود را باور ندارند و سعی می کنند از شرکت در مسابقات یا نشان دادن توانایی های خود در مقایسه با دیگران دوری کنند(الیوت، مورایاما و پکرون، ۲۰۱۱؛ ۶۳۹).

بیان مساله

به طور کلی، نظریه های هدف محور زیادی برای رفتارهای رشدی وجود دارد، اما مفهوم کلیدی در همه آنها گرایش به هدفی است که بیانگر قصد یادگیرنده از رفتار مطلوب است(اسکانت و همکاران، ۲۰۰۸؛ ۵۶). جهت گیری هدف از طریق یک رویکرد شناختی اجتماعی ایجاد شده است که بر هدف یا هدف درک شده توسط یادگیرندگان متمرکز است. تحقیقات قبلی نشان می دهد که جهت گیری هدف با طیف وسیعی از نتایج شناختی، عاطفی، انگیزشی و رفتاری مرتبط است (لرانگ و همکاران، ۲۰۱۹؛ ۹۲۰) به عنوان مثال، محققان یک رابطه مثبت قوی بین جهت گیری هدف تسلط و نتایج تحصیلی پیدا کردند(نرونی و همکاران، ۲۰۱۸؛ ۵۶). اگر سازوکاری برای ایجاد و حفظ این هدف به عنوان یک عامل کلیدی در محیط های آموزشی وجود داشته باشد، دانش آموزان برای یادگیری مستمر آماده خواهند شد.

در یادگیری مستمر، فرد از تمام مراحل زندگی خود از طریق یادگیری سازمان یافته یا تصادفی، رسمی یا غیررسمی یاد می گیرد. در این رویکرد، فرد به طور مستمر در مقابله با موفقیت با چالش های فراوان شرکت می کند، از فرصتی که با یادگیری فراهم می شود لذت می برد و از طریق یک فرآیند حمایتی برای کسب دانش، ارزش ها، مهارت ها و ادراکات برانگیخته می شود. انقلاب علمی و فنی به ویژه در فناوری اطلاعات و ارتباطات پدیده قابل توجهی است که عصر ما را از قرون گذشته تاریخ بشر متمایز کرده است(نش، ۲۰۱۵؛ ۷۸۹). این انقلاب انسانها را از جهات مختلف جلوتر ساخته است و اطلاعات، دانش و ابزار فراوانی در اختیار ما قرار داده است و از سوی دیگر ما را با مشکلات و خطراتی مواجه کرده است. در نتیجه نیاز به یادگیری مستمر بیش از هر زمان دیگری احساس می شود، زیرا مشارکت فعال افراد در فعالیت های اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی با فراهم کردن فرصت های یادگیری ضروری است تا بتوانند نقش های مهمی در جامعه ایفا کنند (کریمی و همکاران، ۱۳۸۹؛ ۱۷۸). یادگیری مستمر نوعی رفتار اجتماعی است. این یک فرآیند مداوم است و آموزش باعث بهبود روابط فردی و اجتماعی و همچنین ترجیحات اجتماعی و شخصی می شود. علاوه بر این، مفهوم یادگیری مستمر به منظور انطباق با زندگی اجتماعی و فرهنگی به سرعت در حال تحول و تغییر پدیدار شده و به یک شاخص مهم از سطح تحصیلات و شرایط اشتغال در کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه تبدیل شده است(دی و همکاران، ۲۰۰۸؛ ۱۲۰).

یادگیری مستمر شامل فرآیند یادگیری از بدو تولد تا پایان بدون اجبار و تمایل یادگیرنده است. طبق نظر کروتر (۲۰۰۴)، یادگیری مستمر نوعی یادگیری است که در آن فرد دائماً در حال یادگیری است و مسئول یادگیری خود است. پذیرش مسئولیت یادگیری مستلزم آگاهی فرد از نحوه یادگیری است. یونسکو مجموعه ای از مطالعات را در مورد مفهوم یادگیری مستمر انجام داد و ویژگی های قابل توجه آن را فهرست کرد(نش، ۲۰۱۵؛ ۷۸۹). خلاصه ای از این ویژگی ها:

۱- کل نگر: این ویژگی بینشی جامع از مهارت ها و تجربیاتی که می توان از طریق یادگیری مستمر به دست آورد، ارائه می دهد.

۲- انسجام از طریق تنش برنامه درسی و انسجام بین آموزش، علم و زندگی اجتماعی ایجاد می شود.

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

- ۳- انعطاف پذیری: با تنوع محتوای آموزشی، سبک های یادگیری و زمان یادگیری همراه است.
 - ۴- فرصت یا انگیزه؛ توسعه یادگیری مستمر مستلزم راهنمایی اجتماعی و فردی می باشد.
 - ۵- توانایی یادگیری؛ تمرکز اصلی این آموزش یادگیری نحوه یادگیری است (دی و همکاران، ۲۰۰۸؛ ۱۲۰).
 - ۶- اداره متمایز: این واقعیت که آموزش می تواند به صورت رسمی، غیر رسمی و تصادفی حاصل شود.
 - ۷- کیفیت زندگی و یادگیری: تشخیص اینکه کارکرد مرکزی و اجتماعی آموزش و پرورش رشد انسان است به گونه ای که بتوان تمام استعدادهای بالقوه آن را در فرد بالفعل کرد (کریمی و همکاران، ۱۳۸۹؛ ۱۷۸).
- کلاس درس معکوس با ارائه فرصت های یادگیری فعال و مشارکتی، می تواند به ارتقای یادگیری مستمر کمک کند. این روش همچنین می تواند به دانش آموزان در یادگیری عمیق تر و پایدارتر مطالب کمک کند. در این مقاله، به بررسی نقش کلاس درس معکوس در ارتقای یادگیری مستمر خواهیم پرداخت. در این مقاله، ابتدا به معرفی کلاس درس معکوس و مزایای آن خواهیم پرداخت. سپس، به بررسی چالش های آموزش سنتی و نحوه پاسخگویی کلاس درس معکوس به این چالش ها خواهیم پرداخت. در نهایت، به ارائه راهکارهایی برای استفاده از کلاس درس معکوس در جهت ارتقای یادگیری مستمر خواهیم پرداخت.

کلاس درس معکوس

کلاس درس معکوس کلاسی است که به جای سخنرانی، بر توسعه درک یادگیرندگان در کلاس تمرکز دارد. در اینجا، مدل سنتی کلاس درس، با تکمیل تکالیف در کلاس درس و سخنرانی ها در خانه مورد بازبینی قرار می گیرد (دهاقین و حجازی، ۲۰۲۰؛ ۱۵۶). هدف از چرخاندن کلاس درس این است که اطمینان حاصل شود که یادگیرندگان تجربه یادگیری عمیق تری دارند، زمانی که مریدان آنها را از طریق مطالب راهنمایی می کنند. مهارت های تفکر درجه بالاتر و همچنین مهارت های کاربردی، به جای صرفاً درک، مورد تأکید قرار می گیرند (آرنولد گارزا، ۲۰۱۴؛ ۱۱).

کلاس درس معکوس تجربه یادگیری سنتی را وارونه می کند. سخنرانی ها خارج از زمان کلاس برای بررسی فردی به عنوان تکلیف به اشتراک گذاشته می شود و زمان کلاس برای بحث در کلاس و پروژه های تعاملی در نظر گرفته شده است. اهداف اصلی ورق زدن به شرح زیر است:

- ۱- برای تبدیل کلاس درس به محیط آموزشی فعال
- ۲- برای اینکه یادگیرندگان بتوانند با سرعت خودشان یاد بگیرند و
- ۳- برای اینکه به مربی زمان بیشتری برای آموزش هر یادگیرنده به صورت جداگانه داده شود تا به کل کلاس (لگ و سائل، ۲۰۱۹؛ ۱۰۹).

کلاس درس معکوس به طور عمدی آموزش را به یک مدل یادگیرنده محور تغییر می دهد، که در آن یادگیرندگان اغلب در ابتدا با موضوعات جدید خارج از مدرسه آشنا می شوند، زمان کلاس را برای کاوش در موضوعات در عمق بیشتر آزاد می کنند و فرصت های یادگیری معنادار ایجاد می کنند. با یک کلاس درس معکوس، «تحويل محتوا» ممکن است اشکال مختلفی داشته باشد، که اغلب شامل درس های ویدیویی است که توسط معلم یا اشخاص ثالث تهیه شده است، اگرچه می توان از بحث های مشترک آنلاین، تحقیقات دیجیتال و خواندن متن استفاده کرد. طول ایده آل برای یک درس ویدیویی به طور گسترده بین هشت تا ۱۲ دقیقه ذکر شده است. (آرنولد گارزا، ۲۰۱۴؛ ۱۱)

کلاس های درس معکوس نیز فعالیت های درون کلاسی را بازتعریف می کنند. درس های داخل کلاس همراه با کلاس های برعکس ممکن است شامل یادگیری فعالیت یا مشکلات سنتی تر تکالیف خانه، در میان سایر شیوه ها، برای درگیر کردن یادگیرندگان در محتوا باشد. فعالیت های کلاس متفاوت است، اما ممکن است شامل موارد زیر باشد: استفاده از دستکاری های ریاضی و فناوری های نوظهور ریاضی، آزمایش های آزمایشگاهی عمیق، تجزیه و تحلیل سند اصلی، ارائه بحث یا گفتار، بحث های رویداد

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

جاری، بررسی همتا، یادگیری مبتنی بر پروژه، و توسعه مهارت یا تمرین مفهومی. این نوع یادگیری فعال امکان آموزش بسیار متمایز را فراهم می کند، زمانی که یادگیرندگان با مشکلات دشوار، کار در گروه ها، تحقیق و ساختن برخورد می کنند، می توان زمان بیشتری را در کلاس برای مهارت های تفکر درجه بالاتر مانند مسئله یابی، همکاری، طراحی و حل مسئله دانش با کمک معلم و همسالان خود صرف کرد (لگ و سائل، ۲۰۱۹؛ ۱۰۹).

تعامل معلم با یادگیرندگان در یک کلاس درس معکوس می تواند شخصی تر و کمتر آموزشی باشد و یادگیرندگان در حین مشارکت و ارزیابی یادگیری خود، فعالانه در کسب و ساخت دانش مشارکت دارند (بیشاپ و ورلینبرگ، ۲۰۱۳؛ ۳۴).

۲-۱- تسلط برعکس

در مدارس سنتی، هر مبحثی در کلاس برای همه یادگیرندگان زمان مشخصی دریافت می کند. کلاس های تسلط برعکس، یک مدل یادگیری تسلط را اعمال می کنند که هر دانش آموز را ملزم می کند تا قبل از رفتن به موضوع بعدی، بر یک موضوع تسلط داشته باشد.

یادگیری تسلط برای مدت کوتاهی در دهه ۱۹۲۰ رایج بود و توسط بنجامین بلوم در سال ۱۹۶۸ احیا شد. در حالی که اجرای آن در کلاس های بزرگ و سنتی دشوار است، یادگیری یادگیرندگان را به طور چشمگیری بهبود بخشیده است. مدل تسلط به معلمان اجازه می دهد تا مواد، ابزار و پشتیبانی را برای یادگیری فراهم کنند در حالی که یادگیرندگان اهدافی را تعیین می کنند و زمان خود را مدیریت می کنند (لاگ و همکاران، ۲۰۰۰؛ ۳۲).

تسلط به یادگیرندگان برای نشان دادن شایستگی پاداش می دهد. یادگیرندگانی که در ابتدا کارهای نامرغوب را تحویل می دهند، باید قبل از ادامه کار، آن را اصلاح کنند. قبل از ورق زدن، یادگیری تسلط در اکثر مدارس غیرعملی بود. امکان ایراد سخنرانی های مختلف برای گروه های مختلف دانشجویان وجود نداشت. تست کردن نیز غیرعملی بود زیرا یادگیرندگان سریع آموز می توانستند این آزمون را برای کسانی که دنبال می کردند نشان دهند (لگ و سائل، ۲۰۱۹؛ ۱۰۹).

در یک کلاس درس تسلط برعکس، یادگیرندگان هر سخنرانی را مشاهده می کنند و زمانی که بر پیش میاه تسلط داشته باشند، روی هر تمرین یا پروژه کار می کنند (آرنولد گارزا، ۲۰۱۴؛ ۱۱).

تسلط برعکس دو روال خارج از کلاس دیگر را حذف می کند: برنامه ریزی درسی روزانه و نمره دهی. مورد دوم در کلاس و حضوری اتفاق می افتد. جایگزینی سخنرانی با فعالیت های گروهی و فردی باعث افزایش فعالیت در کلاس می شود. هر یادگیرنده در سرتاسر کلاس کاری برای انجام دادن دارد. در برخی کلاس ها، یادگیرندگان نحوه نشان دادن تسلط را مانند تست کردن، نوشتن، صحبت کردن، بحث کردن و حتی طراحی یک بازی مرتبط انتخاب می کنند. سیستم های مدیریت یادگیری مانند Moodle یا ILIAS راه هایی را برای مدیریت فرآیند آزمون ارائه می دهند (بویر، ۲۰۱۳؛ ۲۸). آنها برای هر یادگیرنده آزمون متفاوتی از مجموعه سوالات ایجاد می کنند. طرفداران ادعا می کنند که کارایی آن به اکثر یادگیرندگان اجازه می دهد تا کار یک سال را در زمان بسیار کمتری انجام دهند. یادگیرندگان پیشرفته روی پروژه های مستقل کار می کنند در حالی که یادگیرندگان کندتر آموزش های شخصی شده تری دریافت می کنند. برخی از یادگیرندگان ممکن است مطالب سال را نگذرانند، اما در قسمت هایی که تکمیل کردند، شایستگی نشان دادند (بیشاپ و ورلینبرگ، ۲۰۱۳؛ ۳۴).

فواید کلاس درس معکوس

مزایای مختلفی به رویکرد کلاس درس معکوس نسبت داده می شود، از جمله:

۱- یک مطالعه تجربی کالج خواندن، رویکرد کلاس درس معکوس را شامل همه اشکال یادگیری (به عنوان مثال شفاهی، دیداری، گوش دادن، عملی، حل مسئله، و غیره) شناسایی کرد (بویر، ۲۰۱۳؛ ۲۸).

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

- ۲- به جای یادگیری در یک محیط کلاس درس سنتی، کلاس درس معکوس از رویکرد مبتنی بر کاربرد بیشتر برای یادگیرندگان استفاده می کند (یعنی فعالیت های عملی و حل مسئله)
- ۳- کلاس درس معکوس بسیار راحت است، به ویژه برای یادگیرندگانی که در سفر به کلاس فیزیکی با مشکلاتی روبرو هستند. چنین یادگیرندگانی هنوز اطلاعات پایه دوره را به صورت آنلاین در اختیار دارند (لاگ و همکاران، ۲۰۰۰؛ ۳۲).
- ۴- ارتباط در یک محیط کلاس درس معکوس بسیار مورد تأکید است، که اساساً به تعامل یادگیرنده و یادگیرنده و معلم اشاره دارد (بیشاپ و ورلینبرگ، ۲۰۱۳؛ ۳۴).
- ۵- کلاس درس معکوس از آموزش یادگیرنده محور الگوبرداری شده استفاده می کند تا اطمینان حاصل شود که هدف اصلی این دوره کمک به موفقیت کلی یادگیرنده در به دست آوردن آموزش مناسب و مؤثر است (آرنولد گارزا، ۲۰۱۴؛ ۱۱).
- ۶- این امر از ایده فراگیر "مجموعه کردن" برای امتحانات و فراموش کردن اطلاعات پس از امتحان اجتناب می کند، زیرا یادگیرندگان را تشویق می کند تا منطق اساسی پشت اطلاعات ارائه شده به آنها را درک کنند (بویر، ۲۰۱۳؛ ۲۸).
- ۷- یادگیرندگان باید مسئولیت خود را برای یادگیری اطلاعات اساسی ارائه شده در نظر بگیرند، زیرا کار و مشارکت شخصی آنها در نمره ای که در پایان دوره دریافت می کنند منعکس می شود. این به نوبه خود آنها را برای دوره های آینده و دوره های دشوارتر آماده می کند (لاگ و همکاران، ۲۰۰۰؛ ۳۲).
- ۸- اگرچه در بخش قبل از کلاس حمایت کافی وجود ندارد، اما سؤالاتی که در هنگام تماشای ویدیو ایجاد می شود می تواند به عنوان مواد اولیه برای فعالیت های کلاس بعدی مانند بحث و گفتگو باشد. در نتیجه، یادگیرندگان در جلسه کلاس تمرکز بیشتری دارند و بنابراین استفاده از ویدئو می تواند به طور بالقوه اثربخشی فعالیت های درون کلاس را افزایش دهد.
- ۹- برنامه های کاربردی اخیر نشان داده اند که یادگیرندگان به طور انحصاری رفتاری تقویت شده نسبت به انجام یک تمرین از خود نشان نمی دهند، بلکه اشتیاق بالایی برای پیشرفت و خروجی خود نشان می دهند (بیشاپ و ورلینبرگ، ۲۰۱۳؛ ۳۴).

محدودیت ها و انتقادات کلاس درس معکوس

- منتقدان استدلال می کنند که مدل کلاس درس معکوس پیامدهایی هم برای یادگیرندگان و هم برای معلمان دارد.
- ۱- برای یادگیرندگان، یک شکاف دیجیتالی وجود دارد. همه خانواده ها از یک پیشینه اجتماعی-اقتصادی نیستند و بنابراین دسترسی به رایانه یا فناوری مشاهده ویدیو در خارج از محیط مدرسه برای همه یادگیرندگان امکان پذیر نیست. این مدل از آموزش ممکن است فشار بی موردی را بر برخی خانواده ها وارد کند زیرا آنها سعی می کنند به ویدیوهای خارج از ساعات مدرسه دسترسی پیدا کنند.
 - ۲- علاوه بر این، برخی از یادگیرندگان ممکن است به دلیل مسئولیت شخصی در حال رشد خود با مشکل مواجه شوند. در یک محیط یادگیری خودگردان و در خانه، یادگیرندگانی که در مرحله رشد نیستند و نیاز به ادامه کار با یادگیری مستقل ندارند، ممکن است به سرعت از همسالان خود عقب بمانند (آرنولد گارزا، ۲۰۱۴؛ ۱۱).
 - ۳- برخی دیگر استدلال می کنند که کلاس درس معکوس منجر به افزایش زمان رایانه در دوره ای می شود که نوجوانان در حال حاضر زمان زیادی را در مقابل صفحه نمایش رایانه می گذرانند. مدل های معکوس که به ویدیوهای رایانه ای متکی هستند، به این چالش کمک می کنند، به خصوص اگر ویدیوها طولانی باشند (بیشاپ و ورلینبرگ، ۲۰۱۳؛ ۳۴).
 - ۴- علاوه بر این، کلاس های معکوس که برای ارائه آموزش به ویدئوها متکی هستند، از همان چالش هایی رنج می برند که کلاس های درس سنتی وجود دارد. شاگردان ممکن است با گوش دادن به یک سخنرانی بهترین یادگیرنده و تماشای فیلم های آموزشی در خانه همچنان نماینده شکل سنتی تر تدریس است. منتقدان استدلال می کنند که رویکرد سازنده گرایانه سودمندتر خواهد بود (لاگ و همکاران، ۲۰۰۰؛ ۳۲).

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

۵- معلمان ممکن است با این مدل نیز چالش‌هایی پیدا کنند. در ابتدا احتمالاً به افزایش زمان آماده‌سازی نیاز است، زیرا ایجاد ویدیوهای با کیفیت بالا مستلزم آن است که معلمان زمان و تلاش قابل توجهی را خارج از مسئولیت‌های آموزشی معمولی انجام دهند. همچنین ممکن است برای تهیه آموزش معلمان برای هدایت فناوری‌های کامپیوتری دخیل در اجرای موفقیت‌آمیز مدل معکوس، بودجه اضافی لازم باشد (لگ و سائل، ۲۰۱۹؛ ۱۰۹).

۶- افزایش عملکرد بالقوه از کلاس‌های برعکس، بر اساس کلاس‌های درس متفاوت است. مزایای بالقوه ممکن است تحت تأثیر روش برگزاری کلاس درس و سطح شدت دوره باشد. در حال حاضر، میزان تحقیقات موجود برای ایجاد دستورالعمل‌های عملی دقیق برای استفاده همه معلمان کافی نیست. بنابراین، برخی از معلمان ممکن است کلاس درس معکوس را موثرتر از دیگران اداره کنند. علاوه بر این، سطح شدت دوره نیز ممکن است نقش مهمی در اثربخشی مدل معکوس داشته باشد. محققان اغلب شاهد افزایش عملکرد تعریف شده تری در آموزش K-۱۲ در مقایسه با تحصیلات دانشگاهی یا تحصیلات تکمیلی هستند. در آموزش زبان‌های خارجی، کلاس‌های درس معکوس برای یادگیرندگانی که مهارت کمتری در زبان مقصد دارند، کمتر موثر به نظر می‌رسد (لگ و سائل، ۲۰۱۹؛ ۱۰۹).

اهداف آموزشی

اگرچه شکل‌های اسمی سه کلمه هدف، دستاورد و مقاصد اغلب به صورت مترادف به کار می‌روند، متخصصان در آموزش سازمان‌یافته اهداف و مقاصد آموزشی را محدودتر تعریف می‌کنند و آن‌ها را متمایز از یکدیگر می‌دانند: اهداف مربوط به مقصد هستند در حالی که پیشرفت مربوط به دستاورد هستند (واله و همکاران، ۲۰۰۳؛ ۸۰).

معمولاً یک هدف آموزشی به کسب یک توانایی، مهارت، مقداری دانش، نگرش جدید و غیره مربوط می‌شود تا اینکه صرفاً یک وظیفه معین را تکمیل کند (بوفارد و کاجر، ۲۰۰۳؛ ۲۱). از آنجایی که دستیابی به اهداف معمولاً در طول دوره انجام می‌شود و اهداف به دنبال شغل و زندگی دانش‌آموز فراتر از دوره است، می‌توان انتظار داشت که اهداف یک دوره نسبتاً بلندمدت‌تر از اهداف همان دوره باشد (روبن، ۲۰۰۷؛ ۶۵).

گاه هدفی برای معلم در رابطه با فراگیران تعیین می‌کند، گاهی هدف دوره به صراحت فهرست کردن اهداف بلندمدت برای یادگیرنده و در مواقع دیگر هدف مشترکی وجود دارد که معلم و یادگیرنده با هم به آن دست یابند. در حالی که هدف ممکن است به عنوان یک هدف برای معلم در محدوده دوره بیان شود، همچنین می‌تواند اهداف فراتر از مدت دوره را برای یادگیرنده بیان کند (هونیکه و همکاران، ۲۰۲۰؛ ۷۰۰). در بیانیه یک هدف، شکل سوم شخص مفرد فعل با درس موضوع، برنامه یا مازول اغلب به عنوان روشی غیرشخصی برای اشاره به کادر آموزشی و اهداف آنها استفاده می‌شود. به همین ترتیب، یادگیرنده اغلب به صورت سوم شخص مفرد خوانده می‌شود، حتی زمانی که او استفاده کننده مورد نظر باشد (دوک، ۲۰۰۰؛ ۴۹).

اهداف آموزشی یا نتایج یادگیری، عباراتی هستند که به وضوح آنچه را که یادگیرنده در نتیجه شرکت در یک برنامه یا فعالیت آموزشی می‌داند یا می‌تواند انجام دهد، توصیف می‌کند (لرانگ و همکاران، ۲۰۱۹؛ ۹۲۰). اهداف آموزشی اصول اساسی برای ایجاد فعالیت‌ها و محتوای کلاس درس و همچنین توسعه پرسنل هستند (هونیکه و همکاران، ۲۰۲۰؛ ۷۰۰).

اهداف آموزشی باید قابل مشاهده و اندازه‌گیری باشد (واله و همکاران، ۲۰۰۳؛ ۸۰).

اهداف آموزشی باید:

۱- روی یادگیرنده متمرکز شود

۲- شامل افعال عملی باشد که رفتارهای قابل اندازه‌گیری را توصیف می‌کند (لرانگ و همکاران، ۲۰۱۹؛ ۹۲۰).

فعالیتی که باید هنگام نوشتن اهداف آموزشی در نظر گرفت:

۱- فهرست کردن، توصیف کردن، تلاوت کردن، نوشتن کردن

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

- ۲- محاسبه، بحث، توضیح، پیش بینی کردن
 - ۳- اعمال، نشان دادن، آماده کردن، استفاده کردن
 - ۴- تجزیه و تحلیل، طراحی، انتخاب، استفاده کردن
 - ۵- ایجاد، برنامه ریزی، تجدید نظر کردن
 - ۶- ارزیابی، مقایسه، رتبه بندی، نقد کردن
- افعالی که باید هنگام نوشتن اهداف آموزشی اجتناب کنید(هونیکه و همکاران، ۲۰۲۰؛ ۷۰۰).
- ۱- دانستن، درک کردن، داشتن
 - ۲- یاد بگیرید، قدردانی کنید
 - ۳- آگاه شدن، آشنا شدن(روبکن، ۲۰۰۷؛ ۶۵).
- اهداف را می توان در سه حوزه یادگیری طبقه بندی کرد:
- ۱- شناختی
 - ۲- روانی حرکتی
 - ۳- عاطفی(دوک، ۲۰۰۰؛ ۴۹).
- الف: اهداف حوزه یادگیری شناختی
- ۱- با آنچه یادگیرنده باید بداند، بفهمد یا درک کند، سروکار دارد.
 - ۲- بر یادآوری یا بازتولید چیزی که احتمالاً آموخته شده است تأکید کنید.
 - ۳- حل برخی از کارهای فکری که فرد باید مشکل اساسی را برای آن تعیین کند.
 - ۴- مطالب داده شده را دوباره مرتب کنید یا آن را با ایده ها، روش ها یا رویه هایی که قبلاً آموخته اید ترکیب کنید.
 - ۵- از یادآوری ساده مطالب آموخته شده تا روش های بسیار بدیع و خلاقانه برای ترکیب و ترکیب ایده ها و مواد جدید متفاوت است.
- ۶- باید تفکر مرتبه بالاتر را با استفاده از طبقه بندی بلوم به عنوان راهنما تشویق کند(روبکن، ۲۰۰۷؛ ۶۵).
- ب: اهداف حوزه یادگیری روانی حرکتی
- ۱- به نحوه کنترل یا حرکت یک یادگیرنده بدن خود توجه دارند.
 - ۲- بر برخی مهارت های عضلانی یا حرکتی مانند استفاده از ابزار یا ابزار دقیق تأکید کنید.
 - ۳- اقداماتی را تشویق کنید که نشان دهنده مهارت های حرکتی درشت مانند استفاده از بدن در رقص یا عملکرد ورزشی باشد. شامل مثال هایی مانند تایپ ۲۵ کلمه در دقیقه، چاپ صحیح حروف، نقاشی یک تصویر یا دربیبل زدن توپ بسکتبال(واله و همکاران، ۲۰۰۳؛ ۸۰).
- ج: اهداف حوزه یادگیری عاطفی
- ۱- یک یادگیرنده باید در مورد چیزی چه احساسی داشته باشد
 - ۲- بر یک لحن احساس، یک عاطفه، درجه ای از پذیرش یا طرد، نگرش ها، قدردانی ها یا روابط تأکید کنید.
 - ۳- از توجه ساده به پدیده های انتخاب شده تا ویژگی های پیچیده اما درونی سازگار شخصیت و وجدان متفاوت است. مثال هایی مانند گوش دادن با دقت، لذت بردن از موسیقی، یا قدردانی از ادبیات را شامل شود. (دوک، ۲۰۰۰؛ ۴۹).

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

اهداف دوره

هدف یک هدف (نسبتاً) کوتاه مدت است که فراگیران موفق در محدوده خود دوره به آن خواهند رسید. اهداف اغلب در مستندات دوره به گونه‌ای بیان می‌شوند که به فراگیران توضیح می‌دهد که در حین یادگیری چه چیزی باید برای رسیدن به آن تلاش کنند (روبکن، ۲۰۰۷؛ ۶۵).

نتایج یادگیری

اصطلاح پیامد یادگیری در بسیاری از سازمان‌های آموزشی استفاده می‌شود، به‌ویژه در آموزش و پرورش که در آن نتایج یادگیری عبارت‌اند: از آنچه یادگیرندگان باید تا پایان جلسه تدریس بتوانند انجام دهند (دوک، ۲۰۰۰؛ ۴۹). سپس نتایج یادگیری با ارزیابی‌های آموزشی، با فعالیت‌های آموزشی و یادگیری که این دو را به هم پیوند می‌دهند، همسو می‌شوند، ساختاری که به عنوان همسویی سازنده شناخته می‌شود (شانک، پینتریچ و میس، ۲۰۰۸؛ ۱۸۷). نوشتن نتایج یادگیری خوب همچنین می‌تواند از معیارهای SMART و افعال عمل از طبقه بندی بلوم استفاده کند (واله و همکاران، ۲۰۰۳؛ ۸۰).

در برخی از سازمان‌ها، عبارت نتیجه یادگیری در بخشی از شرح دوره که در آن اهداف معمولاً یافت می‌شوند، استفاده می‌شود (بوفارد و کاجر، ۲۰۰۳؛ ۲۱). می‌توان اهداف را با نتایج یادگیری مورد نظر و اهداف را با نتایج یادگیری اندازه‌گیری شده برابر دانست. دسته سوم از پیامدهای یادگیری، پیامدهای یادگیری ناخواسته است که شامل پیامدهای سودمندی است که نه برنامه ریزی شده و نه به دنبال آن بوده، بلکه به سادگی مشاهده می‌شوند (روبکن، ۲۰۰۷؛ ۶۵).

یادگیری مستمر

یادگیری مستمر فرآیند یادگیری است که در طول زندگی اتفاق می‌افتد. در این مورد، یادگیری مستمر به یادگیری رسمی (حمایت شده) و غیر رسمی (غیر حمایتی) تقسیم می‌شود. یادگیری رسمی شامل، محدود به مشارکت در تحصیلات پس از مدرسه است که توسط کالج‌ها و دانشگاه‌ها ارائه می‌شود. برنامه‌های اجتماعی، نظامی یا تحت حمایت شغلی؛ مشاوره حرفه‌ای و آموزشگاه‌های اختصاصی است (کریمی و همکاران، ۱۳۸۹؛ ۱۷۸). یادگیری غیررسمی نه محدود به، جستجوی مشاوره از یک متخصص، همسالان با تجربه یا بزرگسال است. استفاده از یک کتابخانه یا مرکز منابع دیگر و راه اندازی یک پروژه یادگیری خودگردان - که منجر به ارزش‌گذاری یادگیری مستمر در فرد خواهد شد (دی و همکاران، ۲۰۰۸؛ ۱۲۰). یادگیری مستمر فرآیندی است که در آن افراد رشد دانش، مهارت‌ها و علاقه خود را به زندگی و فرصت‌های یادگیری خود حفظ و ایجاد می‌شود. معنای یادگیری مستمر شامل فرآیندی است بدون اینکه آن را به دوره‌های زمانی خاص، سال‌ها، سازمان‌ها یا مؤسسات خاص را در بر بگیرد (نش، ۲۰۱۵؛ ۷۸۹).

یادگیری مستمر فرآیندی مستمر است که در آن افراد رفتار، دانش و مهارت‌های مبتنی بر زندگی خود را حفظ کرده و توسعه می‌دهند. هدف اصلی یادگیری مستمر تقویت و بهبود کیفیت زندگی افراد از طریق توانمند ساختن آن‌ها برای رساندن پتانسیل‌های بالقوه خود به بالاترین سطح در زندگی می‌باشد. طبق نظر راینش (۲۰۰۷)، یادگیری مستمر را در این سه عبارت می‌توان تعریف کرد:

۱- کل نظام آموزشی باید بر تربیت یادگیرندگان مستمر تمرکز کند.

۲- علاوه بر سیستم آموزشی؛ صنایع، تجارت و سازمان‌ها نیز به فرآیندهای یادگیری مستمر لازم دارند.

۳- افراد، از این نظر، باید یادگیرندگان خودرهنر شوند (دی و همکاران، ۲۰۰۸؛ ۱۲۰).

در طول ده سال گذشته، اصطلاح یادگیری مستمر در سندهای سیاست آموزش و پرورش همه‌جای دنیا مرسوم شده است و به روش‌های مختلفی از آموزش «فرصت دوم» یا پیوند آموزش ابتدایی و عالی با صنعت تا تفسیری بسیار گسترده‌تر استفاده می‌شود. که مربوط به راه‌های درگیر کردن افراد با یادگیری در تمام مراحل زندگی فرد است (نش، ۲۰۱۵؛ ۷۸۹). این پروژه

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

دیدگاه اخیر را در مورد یادگیری مستمر را استفاده می کند. دیدگاهی که با برپایی آنچه که گاهی اوقات جمعیت های تحقیق و شهرهای یادگیری نامیده می شود، همخوانی دارد. اما در اینجا ما بر مدرسه تمرکز می کنیم: یادگیرنده مستمر در مدرسه یا تبدیل شدن به آن چه معنایی می تواند باشد؟ چگونه می توان به مدارس ابتدایی کمک کرد تا خود را به سمت یادگیری مستمر سوق دهند؟ یادگیری مستمر در سطح مدرسه به ویژه با درگیر نگه داشتن یادگیرندگان در یادگیری و ایجاد ویژگی هایی در یادگیرندگان است که یادگیری را به بخشی جدایی ناپذیر و ارزشمند از زندگی آن ها در هنگام ترک مدرسه خواهد کرد (دی و همکاران، ۲۰۰۸؛ ۱۲۰).

همانطور که می دانیم که همه مدارس به نوعی جوامع یادگیری هستند. تبدیل شدن به یک جامعه یادگیرنده با محوریت یادگیری مستمر نیازی به تغییر کامل یا اساسی ندارد. «یادگیری مستمر» در دوره ابتدایی بسیار زیاد است. مدارس این فرآیند باید تدریجی و بر اساس عناصر - استراتژی ها، نگرش ها یا اخلاق مدرسه - که قبلاً در یک مدرسه ایجاد شده اند، است (کریمی و همکاران، ۱۳۸۹؛ ۱۷۸).

عناصر کلیدی در تفسیر اصطلاح "یادگیری مستمر" شامل:

- ۱- نیاز به یادگیری و محتوای آن به افراد داده شود.
- ۲- یادگیری به این معناست که چگونه فکر کنیم تا اینکه به چه چیزی فکر کنیم، تبدیل شود.
- ۳- معلمان بیش از آنکه توزیع کننده دانش باشند، مربیان و الگوهای یادگیری مستمر شوند.
- ۴- هدف ارزشیابی کمک و تشویق به کاوش بیشتر، به جای دسته بندی یا صرفاً مرتبط ساختن یادگیرندگان با مفهومی از «هنجار» باشد.

۵- یادگیری باید به عنوان بخشی لذت بخش و جدایی ناپذیر از زندگی شود (نش، ۲۰۱۵؛ ۷۸۹).

انفجار دانش مستلزم آن است که متخصصان اگر قصد دارند به روز بمانند، در یادگیری مستمر شرکت کنند، چه رسد به تکامل، پیشرفت و رقابت در حرفه خود. بنابراین، توسعه مهارت های یادگیری مستمر ضروری است، اگر از شاغلین انتظار می رود که در تمام طول زندگی حرفه ای خود یاد بگیرند (کریمی و همکاران، ۱۳۸۹؛ ۱۷۸).

متأسفانه، برخی از شاغلین که بیشتر به مهارت های یادگیری مستمر نیاز دارند، کسانی که در حرفه های پیچیده و ساختار نابسامان شغلی دارند، آنها را در طول تحصیلات رسمی خود توسعه نمی دهند. والتون و متیوز (۱۹۸۹، ۵۵۱) با توجه به عدم توسعه مهارت های یادگیری مستمر در مدارس اظهار می دارند: «برخی از پزشکان دانشکده های پزشکی با نوع برنامه درسی معمول، طوری رفتار می کنند که گویی در برابر یادگیری بیشتر واکنش داده اند، و بسیاری از پزشکان. اغلب به اندازه کافی به یادگیری ادامه نمی دهند.» در تأیید این موضوع، مطالعه ای که عملکرد پزشکان را در یک معاینه تأیید مجدد طی چند سال بررسی کرد، نشان داد که عملکرد آنها در مورد سؤالات مربوط به تغییرات و نوآوری ها در رشته های خود هر سال کاهش می یابد. این کاهش به ناتوانی پزشکان در کسب دانش جدید نسبت داده شد، نه در نتیجه فراموش کردن دانش قبلی (دی و همکاران، ۲۰۰۸؛ ۱۲۰).

وقتی به یادگیرندگان خود کمک می کنیم تا یاد بگیرند که چگونه بیاموزند، به بهترین شکل آموزش می دهیم، نه اینکه در سال جاری به چه چیزی فکر کنند و بسازند و انجام دهند. اما چگونه فکر کنند و چگونه برای آن سال های زندگی و حرفه ای که در پیش است، بیاموزند (نش، ۲۰۱۵؛ ۷۸۹). برای دستیابی به این امر مستلزم دور شدن از دیدگاه یادگیری است که خارج کنترل کنیم.

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

نتیجه‌گیری

کلاس درس معکوس با ارائه فرصت‌های یادگیری فعال و مشارکتی، انعطاف‌پذیری و تمرکز بر یادگیری عمیق، نقشی کلیدی در ارتقای یادگیری مستمر ایفا می‌کند. این روش با پاسخگویی به چالش‌های آموزش سنتی، به دانش‌آموزان در یادگیری عمیق‌تر و پایدارتر مطالب کمک می‌کند. استفاده از منابع آموزشی متنوع، طراحی فعالیت‌های یادگیری فعال و ارائه بازخورد به دانش‌آموزان، از جمله راهکارهای استفاده از کلاس درس معکوس برای ارتقای یادگیری مستمر است. با اتکا به کلاس درس معکوس، می‌توانیم گامی مهم در جهت پرورش نسلی خلاق، نوآور و آماده برای یادگیری مادام‌العمر برداریم.

کلاس درس معکوس به طور عمدی آموزش را به یک مدل یادگیرنده محور تغییر می‌دهد، که در آن یادگیرندگان اغلب در ابتدا با موضوعات جدید خارج از مدرسه آشنا می‌شوند، زمان کلاس را برای کاوش در موضوعات در عمق بیشتر آزاد می‌کنند و فرصت‌های یادگیری معنا دار ایجاد می‌کنند. برای این آموزش باید از فناوری اطلاعات و دیجیتال نظیر اینترنت و کتابهای الکترونیکی استفاده کرد. همچنین اهداف آموزشی عباراتی هستند که به وضوح آنچه را که یادگیرنده در نتیجه شرکت در یک برنامه یا فعالیت آموزشی می‌داند یا می‌تواند انجام دهد، تعریف می‌شود. یادگیری مستمر فرآیند یادگیری است که در طول زندگی اتفاق می‌افتد.

آموزش معکوس که علاوه بر مدرسه در خانه نیز اتفاق می‌افتد بر اهداف آموزشی و یادگیری مستمر یادگیرندگان مؤثر است. بدیهی است در صورت استفاده صحیح از این روش موجب پیشرفت، همکاری و مشارکت یادگیرندگان معلم خواهد شد. پیشنهاد می‌شود که مدارس با ابزارهای فن‌آوری کافی، دستگاه‌های آزمایشگاهی مدرن و اینترنت پرسرعت برای کمک به معلمان در تهیه مواد مورد نیاز مطابق با استراتژی کلاس درس معکوس شوند.

منابع

- ۱-دهاقین، و حجازی. (۲۰۲۰). بررسی فرآیند یادگیری و انگیزش در کلاس معکوس: مقاله مروری. نشریه علمی رویش روان شناسی، ۸(۱۱)، ۱۴۹-۱۵۸.
- ۲-قرطالی، احمد، رضایی زاده، و علم الهدی. (۲۰۲۰). شناسایی موانع بکارگیری کلاس معکوس در آموزش عالی ایران. تدریس پژوهی، ۸(۴)، ۲۳۰-۲۱۲.
- ۳-Arnold-Garza, S. (۲۰۱۴). The flipped classroom: Assessing an innovative teaching model for effective & engaging library instruction. *College & Research Libraries News*, ۷۵(۱), ۱۰-۱۳.
- ۴-Bishop, J. L., & Verleger, M. A. (۲۰۱۳). The flipped classroom: A survey of the research. In ۱۲۰th ASEE National Conference and Exposition, Atlanta, GA (Paper ID ۶۲۱۹). Washington, DC: American Society for Engineering Education
- ۵-Bouffard, T., & Couture, N. (۲۰۰۳). Motivational profile and academic achievement among students enrolled in different schooling tracks. *Educational Studies*, ۲۹ (۱), ۱۹-۳۴.
- ۶-Boyer, A. (۲۰۱۳). The flipped classroom: Catering for difference. *Teacher Learning Network*, ۲۰(۱), ۲۸-۲۹.
- ۷-Bryce, J. & Withers, G. (۲۰۰۳). Engaging secondary school students in lifelong learning. Australia: Australian Council for Educational Research.
- ۸-Bryce, J., Frigo, T., McKenzie, P. & Withers, G. (۲۰۲۰). The era of lifelong learning: Implications for secondary schools. Australia: Australian Council for Educational Research. ۹(۵), ۹۰-۹۹.
- ۹-Çalık, T. & Sezgin, F. (۲۰۰۵). Globalization, information society and education. *Kastamonu Education Journal*, ۱۳(۱), ۵۵-۶۶.
- ۱۰-Çelik, V. (۲۰۱۹). *Okul kültürü ve yönetimi*, Ankara: PegemA Yayıncılık.

- ۱۱-Conford, I.R.(۲۰۲۲). Learning-to-learn strategies as a basis for effective lifelong learning. *International Journal of Lifelong Education*, ۲۱(۴), ۳۵۷-۳۶۸.
- ۱۲-Cotton, K. (۲۰۱۸). From high school student to lifelong learner your route to independence. Washington: Northwest Regional Educational Laboratory, ۸(۵), ۲۴-۳۲
- ۱۳-Day, S. C., Norcini, J. J., Webster, G. D., Viner, E. D., & Chirico, A. M. (۲۰۰۸). The effect of changes in medical knowledge on examination performance at the time of recertification.
- ۱۴-Dweck, C. S. (۲۰۰۰). *Self-theories: Their role in motivation, personality, and development*. Philadelphia, PA: Psychology Press
- ۱۵-Elliot, A. J., Murayama, K., & Pekrun, R. (۲۰۱۱). A ۳ x ۲ achievement goal model. *Journal of Educational Psychology*, ۱۰۳, ۶۳۲-۶۴۸.
- ۱۶-Honick, T., Broadbent, J., & Fuller-Tyszkiewicz, M. (۲۰۲۰). Learner self-efficacy, goal orientation, and academic achievement: exploring mediating and moderating relationships. *Higher Education Research & Development*, ۳۹(۴), ۶۸۹-۷۰۳.
- ۱۷-Karimi, S., Nasr, A.R., & Baghriyad, K. (۲۰۱۰). *Lifelong learning life: The University's approach in the ۲۱st century*. Isfahan, Isfahan University Publishing.
- ۱۸-Låg, T., & Sæle, R. G. (۲۰۱۹). Does the flipped classroom improve student learning and satisfaction? A systematic review and meta-analysis. *AERA open*, ۵(۳)
- ۱۹-Lage, M. J., Platt, G. J., & Treglia, M. (۲۰۰۰). Inverting the classroom: A gateway to creating an inclusive learning environment. *The Journal of Economic Education*, ۳۱(۱), ۳۰-۴۳.
- ۲۰-Lerang, M. S., Ertesvåg, S. K., & Havik, T. (۲۰۱۹). Perceived classroom interaction, goal orientation and their association with social and academic learning outcomes. *Scandinavian Journal of Educational Research*, ۶۳(۶), ۹۱۳-۹۳۴.
- ۲۱-Nash, D. A. (۲۰۱۵). The life-long learning imperative...ends and means. *Journal of Dental Education*, ۵۰(۱۰), ۷۸۵-۷۹۰.
- ۲۲-Neroni, J., Meijs, C., Leontjevas, R., Kirschner, P. A., & De Groot, R. H. (۲۰۱۸). Goal orientation and academic performance in adult distance education. *International Review of Research in Open and Distributed Learning*, ۱۹(۲).
- ۲۳-Plante, I., O'Keefe, P., & The'ore't, .. (۲۰۱۲). The relation between achievement goal and expectancyvalue theories in predicting achievement related outcomes: A test of four theoretical conceptions. *Journal of Motivation and Emotion*, ۱۰(۳), ۱-۱۴.
- ۲۴-Roebken, H. (۲۰۰۷). Multiple goals, satisfaction, and achievement in university undergraduate education: A student experience in the research University (SERU) project research paper. *Research & Occasional Paper Series: CSHE*. ۲,۰۷. Center for Studies in Higher Education.
- ۲۵-Schunk, D. H., Pintrich, P. R., & Meece, J. L. (۲۰۰۸). *Motivation in education: Theory, research, and applications* (۳th Ed.). NJ: Allyn & Bacon.
- ۲۶-Valle, A., Cabanach, R. G., Núñez, J. C., González-Pienda, J., Rodríguez, S., & Piñero, I. (۲۰۰۳). Multiple goals, motivation and academic learning. *British Journal of Educational Psychology*, ۷۳(۱), ۷۱-۸۷.